

KOMMUNAL UTVECKLING
JÖNKÖPINGS LÄN

Verksamhetsplan 2021- 2023

FoUrum social välfärd samt hälso- och sjukvård

Dnr RJL 2020/1867

Textansvarig, Ola Götesson kontaktuppgifter: ola.gotesson@rjl.se

FoUrum social välfärd samt hälso- och sjukvård

Region Jönköpings län, Box 1024, 551 11 Jönköping

© Region Jönköpings län, www.rjl.se

Innehållsförteckning

1 Inledning	4
1.1 Grunduppdrag	4
1.2 Vision	5
1.3 Strategiska mål	5
1.4 Agenda 2030 och de 17 globala målen	5
1.5 Utvärdering av Kommunal utvecklings verksamhet	6
1.6 Medarbetare	6
2 Nuläge och förutsättningar	7
2.1 Fokusområden för Kommunal utveckling	7
3 Planering utifrån strategiska mål	8
3.1 Vår verksamhet ska leda till en ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet för länets kommuner	8
3.2 Vi har ett starkt och jämbördigt partnerskap med aktiva ägare	9
3.3 I vår verksamhet är medborgarnas erfarenhet en viktig kunskapskälla	10
3.4 Vår verksamhet kommer till reell nytta för användarna	11
3.5 Vi stärker och ökar kompetensen i länet	12
3.6 Vi använder forskning för att utveckla och förbättra kommunernas verksamheter	13
4 Planering på områdesnivå	14
4.1 FoUrum social välfärd och hälso- och sjukvård	14
4.1.1 Missbruk och beroende	17
4.1.2 Barn och unga	18
4.1.3 Psykiatri	20
4.1.4 Äldreomsorg och kommunal hälso- och sjukvård	21
4.1.5 Arbete och delaktighet	23
4.1.6 Funktionshinder	25
4.1.7 eHälsa	26
4.1.8 Verksamhetsförlagd utbildning (VFU)	27
4.1.9 Vård- och omsorgscollege	28
4.1.10 Myndighetsnätverket	28

1 Inledning

Kommunal utveckling är kommunernas gemensamma utvecklingspartnerskap. Syftet med samverkan är att åstadkomma en verksamhetsutveckling, en effektivare resursanvändning och högre kvalitet i de primärkommunala verksamheterna.

FoUrum är den del av verksamheten som arbetar med kommunernas forskning och utveckling (FoU). Verksamhet bedrivs inom socialtjänst och kommunernas hälso- och sjukvård, skola och fritid. Verksamheten finansieras dels genom grundfinansiering från kommunerna dels genom externa medel såsom projektmedel och statliga satsningar.

Utöver FoU-verksamhet bedrivs Miljösamverkan samt Kurs och konferens som länsgemensamma verksamheter inom Kommunal utveckling. Verksamheten ansvarar också för samordningen av Fjärrundervisning, det länsgemensamma Vård- och omsorgscolleget, verksamhetsförlagd utbildning VFU (VFU som ingår i sjuksköterske-, socionom- och arbetsterapeutprogrammet), Familjehemsresursen och Barnahus Jönköpings län.

1.1 Grunduppdrag

Kommunal utveckling och PKS

Kommunal utvecklings grunduppdrag handlar om att samordna forskning och utveckling för länets kommuner. Samarbetet i utvecklingspartnerskapet är tänkt att skapa förutsättningar för högre och jämnare kvalitet i verksamhetens prioriterade områden, till lägre kostnad för varje enskild kommun, jämfört med om varje kommun på egen hand skulle genomföra motsvarande kvalitetsarbete. Verksamheten är behovsstyrd och de medel som länets kommuner använder för att själva finansiera verksamheten har en flexibilitet och kan i stor utsträckning omdisponeras utifrån kommunernas aktuella behov.

Kommunal utveckling utgörs av olika partnerskap där länets samtliga kommuner gått samman i en gemensam organisation som syftar till att stödja och förbättra den kommunala verksamheten inom ett antal prioriterade primärkommunala områden, såsom social välfärd och hälso- och sjukvård, utbildning inom förskola och skola, miljötillsyn, fritid samt kompetensutveckling. En central del av verksamheten är att utgå från aktiva nätverk som definierar behovsområden och styr inriktning och mål.

Partnerskap är en organisationsform där flera fristående jämbördiga aktörer går samman i en gemensam organisation. I ett partnerskap är ägarna aktiva i det gemensamma arbetet. Länets kommuner äger Kommunal utveckling, bidrar med basfinansiering, styr och leder verksamheten och är genom tjänsteköp och nätverk själva aktiva i det gemensamma utvecklingsarbetet. Styrningen sker genom det politiskt primärkommunala samverkansorganet PKS, en styrgrupp med länets förvaltningschefer för respektive område samt olika chefsnätverk eller liknande.

PKS definierar och fastställer vilka prioriterade områden man önskar samverka kring inom ramen för Kommunal utveckling. Politiska styrdokument för verksamheten är Verksamhetsavtal avseende primärkommunal samordning och utveckling samt Arbetsordning för Primärkommunalt samverkansorgan.

Uppdrag och/eller projekt som under pågående verksamhetsår tillkommer efter uttalat behov, utöver vad som finns beskrivet i den årliga verksamhetsplanen, tydliggörs genom formulerande av uppdragsbeskrivning och/eller projektplan. I Uppdragsbeskrivning och/eller projektplan beskrivs bland annat uppdragsgivare, ansvarig, rapportering och vid behov sker särskilt beslut om finansiering.

FoUrum social välfärd och hälso- och sjukvård

Socialtjänsten i länets kommuner har länge sett fördelar med samordning kring forskning och utveckling. FoUrum, det vill säga FoU-verksamhet inom social välfärd och hälso- och sjukvård har funnits sedan 2010. FoUrum arbetar med att utveckla kvaliteten inom socialtjänsten i Jönköpings län. FoUrum's uppdrag är att långsiktigt och samordnat stödja socialtjänstens utveckling av en evidensbaserad praktik genom att ge brukarna inflytande, stärka den professionella kompetensen och integrera forskning och praktik.

Uppdraget organiseras i gemensamma utvecklingsprojekt, inom områden där kommunerna har uttryckt en gemensam ambition, eller där krav på förändrat arbetssätt föranletts av statliga direktiv eller förändrad lagstiftning. FoUrum är en regional aktör som för dialog med staten och nationella arenor i olika sammanhang. Länets socialchefer utgör styrgrupp för FoUrum social välfärd och hälso- och sjukvård.

1.2 Vision

Tillsammans skapar vi hållbara kommuner för ökad livskvalitet.

- Vi samordnar utbildning för ökad kompetens
- Vi utvecklar verksamheter med hjälp av forskning för att höja kvaliteten
- Vi samverkar för att vara kostnadseffektiva

1.3 Strategiska mål

Strategiska mål
Vår verksamhet ska leda till en ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet för länets kommuner
Vi har ett starkt och jämbördigt partnerskap med aktiva ägare
I vår verksamhet är medborgarnas erfarenhet en viktig kunskapskälla
Vår verksamhet kommer till reell nytta för användarna
Vi stärker och ökar kompetensen i länet
Vi använder forskning för att utveckla och förbättra kommunernas verksamheter

1.4 Agenda 2030 och de 17 globala målen

FN har antagit 17 globala utvecklingsmål, Agenda 2030, som syftar till att uppnå en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar värld till år 2030. Sveriges kommuner och regioner har en viktig roll i arbetet för att nå målen.

Länets kommuner styr och driver utvecklingsarbetet inom Kommunal utveckling och verksamhetens aktiviteter genomförs utifrån kommunernas aktuella behov. Verksamheten har på olika sätt koppling till flertalet av de globala utvecklingsmålen och är en del av

kommunernas arbete. I verksamhetsplanen synliggörs, till respektive strategiskt mål, vilka globala mål som Kommunal utvecklings verksamhet har koppling till.

1.5 Utvärdering av Kommunal utvecklings verksamhet

Årligen genomförs en mätning i våra olika nätverk inom verksamheten. Resultaten som till stor del handlar om nyttan är mätbara och används i det interna förbättringsarbetet, men också som underlag för redovisning till länets kommuner. Den årliga utvärderingsenkäten besvaras i slutet av varje år och resultatet redovisas i verksamhetsberättelsen för aktuellt år.

1.6 Medarbetare

Medarbetare tillhörande Kommunal utveckling består av för ändamålet tillsvidareanställd personal, personal med tidsbegränsad anställning och inlånad personal från primärkommunerna och regionkommunen. Inlånad personal från primärkommunerna, liksom andra externa resurspersoner, anlitas i huvudsak via tjänsteköp. Inlånad personal tillgodoser att kommunernas behov och önskemål står i fokus för verksamheten. Samtidigt ger det förutsättningar för en högre kompetens i kommunerna när personalen återvänder till berörd kommun.

2 Nuläge och förutsättningar

Det finns i dagsläget en stor utmaning för länets kommuner som har en ansträngd ekonomisk situation och ett stort behov av kompetensförsörjning, det vill säga relevanta och effektiva kompetensutvecklingsinsatser för sina medarbetare. Genom samverkan kan länets kommuner stärka varandra, få stöd till sin lokala arena och få en effektivare resursanvändning.

2.1 Fokusområden för Kommunal utveckling

Den 2 april 2020 bestämde PKS, med anledning av aktuellt nuläge och förutsättningar, att följande fokusområden ska prioriteras för Kommunal utvecklings verksamhet under 2021-2023.

1. Ekonomisk effektivitet
2. Kompetensförsörjningen i en utökad arbetsmarknadsregion
3. Smarta/nya arbetssätt och strukturer för att klara välfärdsutmaningen, till exempel genom teknikutveckling/digitalisering

Det är av stor vikt att verksamhetens aktiviteter leder till följande effekter för länets kommuner; kostnadseffektivitet, kompetenshöjning och/eller kvalitetshöjning (våra 3 K).

3 Planering utifrån strategiska mål

3.1 Vår verksamhet ska leda till en ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet för länets kommuner

Länets kommuner finansierar Kommunal utvecklings basverksamhet genom en årlig medlemsavgift samt årlig avgift för respektive partnerskap; FoUrum social välfärd och hälso- och sjukvård, FoUrum utbildning, FoUrum fritid samt Miljösamverkan Jönköpings län. Barnahus Jönköpings län och Familjehemsresursen finansieras också via en årlig avgift. Kurs och konferens finansieras via avgifter utifrån självkostnadsprincipen. Kommunal utveckling arbetar aktivt med att bevaka statsbidragsmöjligheter samt att finna och söka externa finansieringsmöjligheter utöver de medel som kommunerna i länet finansierar.

Mål (område)	Mätetal	Målvärde	Aktiviteter
Verksamheten söker aktivt externa medel.	Beviljad finansiering av externa projektmedel.		
	Antal beviljade projekt av sökta projekt.		Projektansökningar.
	Andelen extern finansiering av verksamheten.		Kontinuerligt arbete med ansökningar avseende externa medel.
Kommunal utvecklings ekonomi är i balans.	Finansiellt resultat (organisation).		Kontinuerlig budgetuppföljning.
Kommunal utvecklings uppdrag/projekt/aktiviteter leder till förväntad ekonomisk effekt.	Andel mycket nöjda med Kommunal utvecklings bidrag till förväntad ekonomisk effekt i den egna verksamheten.		Aktivitet som leder till kostnadseffektivitet för länets kommuner - årlig utvärderingsenkät till chefsnätverk/styrgrupper eller liknande på Kommunal utveckling.
	Andelen uppdrag/projekt/aktiviteter som genomförs inom ramen för fastställd budget och uppfyller uppsatta mål		Uppdrag/projekt/aktiviteter genomförs inom ramen för fastställd budget och uppfyller uppsatta mål (förväntad ekonomisk effekt).
	Andelen utbildningar som genomförs digitalt.		Utbildningar genomförs digitalt för att bli mer kostnadseffektiva.
	Andelen träffar med nätverk/styrgrupper eller liknande som genomförs digitalt.		Träffar med nätverk/styrgrupper eller liknande genomförs digitalt för att bli mer kostnadseffektiva.

3.2 Vi har ett starkt och jämbördigt partnerskap med aktiva ägare

Kommunal utveckling är kommunernas gemensamma utvecklingspartnerskap där länets tretton kommuner aktivt styr och driver utvecklingsarbetet genom aktiva chefsnätverk och till verksamheten utlånad personal. Varje prioriterat område har ett chefsnätverk med ambitionen om en representant från varje kommun. Målet är att gå samman i gemensamma frågor och på så sätt stärka varandra och få inspel och stöd till sin lokala arena.

Mål (område)	Mätetal	Målvärde	Aktiviteter
Samtliga kommuner har aktiva representanter i chefsnätverk/styrgrupper eller liknande.	Närvaro vid socialchefsträffarna.	80 %	Träffar med socialchefsnätverket.
	Närvaro vid samtliga chefsträffar inom FoUrum social välfärd hälso- och sjukvård.		Nätverksträffar inom FoUrum social välfärds verksamhet. Uppdatera rutin för chefsnätverk inom FoUrum social välfärd och hälso- och sjukvård.
Kommunal utveckling stimulerar samverkan mellan länets kommuner.	Andel mycket nöjda med Kommunal utvecklings bidrag till samverkan mellan kommunerna.		Skapa sammanhang för samverkan mellan kommunerna - årlig utvärderingsenkät till chefsnätverk/styrgrupper eller liknande på Kommunal utveckling.
Kommunal utveckling underlättar samverkan med Region Jönköpings län.	Andel mycket nöjda med Kommunal utvecklings bidrag till att underlätta samverkan med Region Jönköpings län.		Skapa sammanhang där Region Jönköpings län blir en naturlig samverkanspart - årlig utvärderingsenkät till chefsnätverk/styrgrupper eller liknande på Kommunal utveckling.
	Närvaro vid träffar med strategigrupp barn och unga.		Samverkan med Region Jönköpings län genom träffar med strategigrupp barn och unga.
	Närvaro vid träffar med strategigrupp äldre.		Samverkan med Region Jönköpings län genom träffar med strategigrupp äldre.
	Närvaro vid strategigrupp psykiatri/missbruk.		Samverkan med Region Jönköpings län genom träffar med strategigrupp psykiatri/missbruk.
Kommunal utveckling underlättar samverkan med andra aktörer.	Andel mycket nöjda med Kommunal utvecklings bidrag till att underlätta samverkan med andra aktörer.		Vid behov skapa sammanhang för samverkan med andra aktörer - årlig utvärderingsenkät till chefsnätverk/styrgrupper eller liknande på Kommunal utveckling.

3.3 I vår verksamhet är medborgarnas erfarenhet en viktig kunskapskälla

I Kommunal utvecklings verksamhet är medborgarens erfarenheter en viktig kunskapskälla. För verksamheten har det alltid varit och är av stor betydelse att anlita personer med egen erfarenhet. Det är av stor betydelse att de som verksamheten är till för har inflytande och känner delaktighet.

Kommunal utveckling har en strategi för inflytande och delaktighet för personer med egen erfarenhet. Det gemensamma strategidokumentet avser att förstärka inflytande och delaktighet för personer, oavsett kön och bakgrund, med erfarenhet av att använda de välfärdstjänster som ryms inom Kommunal utvecklings uppdragsområden. Genuint inflytande och delaktighet bidrar till ökad kunskap om användarnas behov och vad som är till nytta för dem.

Mål (område)	Mätetal	Målvärde	Aktiviteter
Kommunal utveckling bidrar till att synliggöra medborgarnas erfarenheter.	Andel mycket nöjda med Kommunal utvecklings bidrag till att synliggöra medborgarnas erfarenheter.		Aktiviteter för att synliggöra medborgarnas erfarenheter - årlig utvärderingsenkät till chefsnätverk/styrgrupper eller liknande på Kommunal utveckling.
Kommunal utveckling stödjer kommunerna i arbetet med att utveckla verksamheter med hänsyn till medborgarnas erfarenheter.	Andel mycket nöjda med Kommunal utvecklings stöd till kommunerna i arbetet med att utveckla verksamheter med hänsyn till medborgarnas erfarenheter.		Stödjande aktiviteter för utveckling av kommunernas verksamheter - årlig utvärderingsenkät till chefsnätverk/styrgrupper eller liknande på Kommunal utveckling.

3.4 Vår verksamhet kommer till reell nytta för användarna

Kommunal utvecklings verksamhet ska stödja utvecklingen av det lokala arbetet som sker i länets kommuner samt bidra till att avlasta kommunerna i deras arbete. Inom Kommunal utveckling finns styrgrupper för respektive område som definierar prioriterade områden för arbetet och i dessa forum ska verksamheten löpande presenteras och nya inriktningsbeslut fattas. Varje prioriterat område har ett chefsnätverk med representanter från alla länets kommuner. Genom att dra nytta av varandras kompetenser kan den egna nyttan maximeras och resurser sparas.

Mål (område)	Mätetal	Målvärde	Aktiviteter
Kommunal utveckling fungerar som ett stöd för utveckling av den egna verksamheten.	Andelen mycket nöjda med Kommunal utvecklings bidrag till förväntad nytta i den egna verksamheten.		Aktiviteter som leder till reell nytta i kommunernas verksamheter - årlig utvärderingsenkät till chefsnätverk/styrgrupper eller liknande på Kommunal utveckling.
	Andelen mycket nöjda med Kommunal utvecklings bidrag till förväntad kvalitetshöjning i den egna verksamheten.		Aktiviteter för att höja kvaliteten på verksamheter i länets kommuner - årlig utvärderingsenkät till chefsnätverk/styrgrupper eller liknande på Kommunal utveckling.
	Andelen uppdrag/projekt/aktiviteter som genomförs enligt antagen verksamhetsplan eller beslutad uppdragsbeskrivning och kommer till användning i den egna verksamheten		Uppdrag/projekt/aktiviteter genomförs enligt antagen verksamhetsplan eller beslutad uppdragsbeskrivning och kommer till användning i den egna verksamheten (förväntad nytta – gör vi rätt saker?).
	Andelen uppdrag/projekt/aktiviteter som uppfyller uppsatta mål		Uppdrag/projekt/aktiviteter uppfyller uppsatta mål (förväntad kvalitetshöjning – gör vi saker rätt?)
	Samtliga partnerskap får en skriftlig verksamhetsberättelse för sitt område.		Framtagande av verksamhetsberättelse som synliggör vilket stöd Kommunal utveckling bidragit med för utveckling av kommunernas verksamheter. Presentation av partnerskapets resultat för aktuella förvaltningschefer.
	Andelen medarbetare som slutat på Kommunal utveckling och som efter sex		Systematisk uppföljning med medarbetare som slutat på Kommunal utveckling.

Mål (område)	Mätetal	Målvärde	Aktiviteter
	månader arbetar inom kommunal verksamhet i länet.		

3.5 Vi stärker och ökar kompetensen i länet

En del i Kommunal utvecklings uppdrag handlar om att stärka och öka kompetensen i länet. Olika kompetenshöjande aktiviteter genomförs inom respektive område, varav en del genomförs med stöd från Kurs och konferens.

Kurs och konferens har uppdrag att samordna kurser och konferenser för medarbetare i Jönköpings läns kommuner. Samordningen gäller alla de yrkesgrupper som finns inom kommunernas verksamheter. Kurserna som erbjuds ska vara behovsstyrda av varje kommun och nätverksgrupp. Syftet är att samordna kurser och konferenser för länets kommuner för att på ett kostnadseffektivt sätt kompetensutveckla länets anställda.

Mål (område)	Mätetal	Målvärde	Aktiviteter
Kommunal utveckling bidrar till ökad kompetens i länet.	Andel mycket nöjda med Kommunal utvecklings bidrag till ökad kompetens i länet.		Olika kompetenshöjande aktiviteter - årlig utvärderingsenkät till chefsnätverk/styrgrupper eller liknande på Kommunal utveckling.
Kommunal utveckling bidrar till framtagande av relevanta stöd.	Andel mycket nöjda med Kommunal utvecklings bidrag till framtagande av relevanta stöd.		Olika aktiviteter som bidrar till framtagande av relevanta stöd - årlig utvärderingsenkät till chefsnätverk/styrgrupper eller liknande på Kommunal utveckling.
Kommunal utveckling bidrar till implementering av aktuella stöd.	Andel mycket nöjda med Kommunal utvecklings bidrag till implementering av aktuella stöd.		Olika aktiviteter för att bidra till implementering av aktuella stöd - årlig utvärderingsenkät till chefsnätverk/styrgrupper eller liknande på Kommunal utveckling.

3.6 Vi använder forskning för att utveckla och förbättra kommunernas verksamheter

FoUrum är den del inom Kommunal utveckling som arbetar med kommunernas forskning och utveckling (FoU). Verksamhet bedrivs inom socialtjänst, skola och fritidsområdet.

Kommunal utvecklings forskningsstrategi omfattar hela verksamheten och syftar till att stärka forskningen inom Kommunal utveckling. Strategin ska fungera som ett praktiskt och användbart stöd för integrering av forskning i verksamheten.

Mål (område)	Mätetal	Målvärde	Aktiviteter
Kommunal utveckling sprider kunskap om aktuell forskning.	Andel mycket nöjda med Kommunal utvecklings bidrag till att sprida kunskap om aktuell forskning.		Återkommande punkt på chefsnätverkens dagordningar avseende ny forskning samt omvärldsbevakning inom aktuellt område - årlig utvärderingsenkät till chefsnätverk/styrgrupper eller liknande på Kommunal utveckling.
Kommunal utveckling stödjer kommunerna i att använda aktuell forskning för att utveckla och förbättra sina verksamheter.	Andel mycket nöjda med Kommunal utvecklings stöd till kommunerna i att använda aktuell forskning för att utveckla och förbättra sina verksamheter.		Kommunal utveckling stödjer kommunerna med implementering av forskningsprojekt - årlig utvärderingsenkät till chefsnätverk/styrgrupper eller liknande på Kommunal utveckling.

4 Planering på områdesnivå

4.1 FoUrum social välfärd och hälso- och sjukvård

Verksamhetsplanering 2021

FoUrum social välfärd och hälso- och sjukvård kommer under 2021 arbeta med de tre beslutade fokusområdena. Det sker främst genom medverkan i framtagandet och tillämpningen i vårt län av nationell modell för kunskapsstyrning. Framtidens socialtjänst (SOU 2020:47) föreslår regeringen tillsätta en utredning hur man kan säkerställa en fungerande och effektiv kunskapsstyrning som säkerställer samarbete mellan kommunerna och mellan kommunerna och staten. Betänkande av utredningen Sammanhållen kunskapsstyrning lyfter fram regionala stödstrukturers (RSS) roll att samordna och skapa forum för mellankommunal samverkan och behovet av stöd till förutsättningar att arbeta kunskapsbaserat på lokal nivå. Ett nationellt sammanhållet system för kunskapsbaserad vård – ett system, många möjligheter (SOU 2020:36).

Kunskapsbaserad, jämlik och resurseffektiv socialtjänst av hög kvalitet kommer leda till:

1. Ekonomisk effektivitet
2. Kompetensförsörjningen i en utökad arbetsmarknadsregion
3. Smarta/nya arbetsätt och strukturer för att klara välfärdsutmaningen, till exempel genom teknikutveckling/digitalisering

För att modell för kunskapsstyrning ska leda till att bästa tillgängliga kunskap tillämpas i varje möte med de målgrupper som verksamheten är till för behöver modellen omfatta en infrastruktur för:

A) Kunskapens framtagande – Kunskap tas fram genom forskning och systematisering av resultat av insatser, dess effekt och kvalitet. FoUrum Social välfärd och hälso- och sjukvård medverkar och söker aktiv del i forskningsprojekt. Kunskapen om insatsers resultat och effekt finns även hos invånare, medarbetare och i verksamhet. FoUrum Social välfärd och dess nätverk systematiserar och sammanställer resultat för länet och skapar erfarenhetsutbyte och forum för samskapande. Stöd till kommunerna att sammanställa och systematisera kunskap om egna resultat. Det möjliggör jämförelser lokalt, regionalt och nationellt.

Utredningen Framtidens socialtjänst (SOU 2020:47) innehåller beslut om lag om socialtjänstdataregister. Data för att ta fram kunskap om insatsers effekt att skapa jämlika och jämställda levnadsvillkor. Det förutsätter könsuppdelad statistik, och indikatorer med nationella definitioner av ex insatser.

Nya erfarenheter och ny kunskap har skapats genom pandemin. Erfarenheterna i de snabba utvecklingsstegen under 2020 behöver tas till vara Gemensamt tillvaratagande av den samverkan som stärktes på alla nivåer och utvecklingssteg som snabbt togs mot en mer nära vård och omsorg samt en ökad användning av digitala och mobila tjänster. Det handlar även om att ta del i nationella initiativ, såsom exempelvis Coronakommissionens slutrapport som ska publiceras mars 2021. Den ska utvärdera regeringens, berörda förvaltningsmyndigheters, regionernas och kommunernas åtgärder för att hantera virusutbrottet och dess effekter.

B) Kunskapens spridning – FoUrums uppdrag är att långsiktigt och samordnat stödja socialtjänstens och den kommunala hälso- och sjukvårdens utveckling av en evidensbaserad praktik. Det sker dels genom att sprida brukarnas kunskap och erfarenheter av socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård. Det sker också dels genom att stärka den professionella kompetensen och integrera forskning med praktik. Kommunal utveckling medverkar i spridning av evidensbaserad praktik genom kunskapsstöd, beslutsstöd, sprida kännedom om vård- och insatsprogram (VIPar) samt medverka i arbete med personcenterade och sammanhållna vårdförlopp (PSVF). Kompetensutveckling ska sprida bästa tillgängliga kunskap. Kompetensprogrammet/”Yrkesresan” för socialsekreterare inom området barn och unga är ett exempel. Kurs och konferens samt VO-college är utförare av kompetensutveckling och kompetensförnyelse. Samverkan med regionen i gemensamt framtagande av kunskapsstöd inom relevanta områden och spridning genom publicering av dessa.

C) Implementering – Socialtjänsten och den kommunal hälso- och sjukvården i länets kommuner har länge sett fördelar med samordning. Den ska fortsätta att utvecklas. Detta genom införandestöd av processorienterade arbetsmetoder. Arbete med implementering av nationella, regionala och lokala riktlinjer, föreskrifter, överenskommelser och styrande dokument. Även implementering av nya effektiva arbetsätt, inte minst genom att ta till vara digitalisering som ett verktyg för verksamhetsutveckling.

D) Utvärdering – Kvalitetsuppföljning och analys av resultat lokalt, regionalt och i nationella mätningar tar fram ny kunskap om det nya nuläget. Då identifieras behov av framtagande av ny kunskap. Prioriteringar bland dessa behov kan göras. På så sätt fås en cyklisk infrastruktur för kunskapsstyrning. Lokalt, regionalt och nationellt framtagna resultat används för kunskapsstyrningen av verksamheten. Nätverken som samordnas av FoUrum social välfärd och hälso- och sjukvård efterfrågar gemensamma möjligheter till utdatarapporter från verksamhetssystemet Combine. Möjlighet att aggregera individrapporterad data, till enhetsdata (ex för kontinuitet, tillgänglighet, utredningstid) samt slutligen data för en hel kommun. Data möjliggör jämförelse över tid och att kunna jämföra sina resultat med andra på olika nivåer. Utredningen Framtidens socialtjänst (SOU 2020:47) föreslår regeringen ge Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram ett förslag på hur myndigheten kan utveckla stödet till kommuner för systematisk uppföljning. Se även ovan om Socialtjänstdataregister. Även SOU 2020:36, Ett nationellt och sammanhållet system för kunskapsbaserad vård – ett system, många möjligheter, pekar på RSS-strukturens roll i att utveckla stödet och förstärka förutsättningar för att arbeta kunskapsbaserat lokalt i regioner och kommuner.

Illustration över modell för kunskapsstyrning, efterbearbetning av modell (s 60): Ett nationellt sammanhållet system för kunskapsbaserad vård – ett system, många möjligheter SOU 2020:36

Inom den nationella kunskapsstyrningsmodellen sker samverkan med regionernas Nationellt system för kunskapsstyrning för hälso- och sjukvård. Detta inom områdena Barn och ungas hälsa, Psykisk hälsa, Levnadsvanor, Rehabilitering, habilitering, försäkringsmedicin samt Äldres hälsa. Samordningen mellan socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens kunskapsstyrning behöver implementeras även regionalt och lokalt.

Uppdrag organiseras i gemensamma utvecklingsprojekt, inom områden där kommunerna har uttryckt en gemensam ambition, eller där krav på förändrat arbetssätt föranletts av statliga direktiv eller förändrad lagstiftning. Inom FoUrum social välfärd och hälso- och sjukvård är följande nätverk aktiva och koordineras inom ramen för partnerskapet; socialchefer, chefsnätverk barn och unga, arbetsmarknad, ekonomiskt bistånd, chefsnätverk äldreomsorg, MAS/MAR, chefsnätverk hälso- och sjukvård, psykiatri, missbruk och beroende, funktionshinder, myndighetsnätverket, eHälsa, verksamhetsförlagd utbildning, vård- och omsorgscolleg, styrgrupp för familjehemsresursen, nätverk för förste socialsekreterare, nätverk öppenvården inom barn och unga, styrgrupp för Barnahus, ledningsgrupp för ungdomsmottagningar och familjecentraler samt våld i nära relationer.

Genom formulerande av uppdrag och projekt tydliggörs uppdragsgivare, ansvarig, rapportering och (vid behov) särskilt beslut om finansiering.

Verksamheten FoUrum Social välfärd och hälso- och sjukvård bevakar utredningar och bereder remissvar och representerar verksamheten och dess ägare (kommunerna) på aktuella arenor. FoUrum ska aktivt inhämta och förmedla information från nationella aktörer (omvärldsbevakning), förankra och stödja implementering i länet.

Budget och finansiering 2021

Den totala budgeten för 2020 är x kronor. Enligt avtal med länets socialförvaltningar sedan 2016 finansieras verksamheten årligen med 9,4 miljoner kronor via länets kommuner. För verksamhetsåret 2021 blir grundavgiften för länets kommuner enbart 2,4 miljoner kronor med anledning av att verksamheten i större utsträckning kan finansieras med externa medel.

Se redovisning under respektive område. Verksamheten finansieras av kommunala medel, statliga medel eller olika ESF-medel

Medarbetare 2021

FoUrum social välfärd och hälso- och sjukvård har totalt 37,35 årsarbetare. Dessa resurser fördelas per område utifrån grundfinansiering, men fördelningen styrs även av samfinansiering via avtal med andra verksamheter i Region Jönköpings län och utifrån villkor i riktade statliga medel.

- område Missbruk och beroende 2,5 åa,
- område Barn och unga 7,0 åa, samt Familjehemsresursen och Barnahus 8,0 åa,
- område Psykiatri 5,5 åa,
- område Äldreomsorg och kommunal hälso- och sjukvård 2,0 åa,
- område Arbete och delaktighet 3,0 åa, samt projekt Räkna med mig! 5,0 åa
- Funktionshinderområdet och Myndighetsnätverket 1,0 åa,
- område eHälsa 1,0 åa,
- Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) 1,35 åa,
- Vård- och omsorgscolleg 1,0 åa.

Flerårsplan 2022-2023

FoUrum social välfärd och hälso- och sjukvård kommer arbeta vidare med olika insatser som uppnår de övergripande fokusområdena från PKS och kommundirektörer.

Det arbetet sker genom fortsatt utveckling av modell för kunskapsstyrning för en mer kunskapsbaserad, jämlik och resurseffektiv socialtjänst av hög kvalitet. Arbeta med modellens implementering regionalt, och i samverkan och samordning med styrlogiken inom hälso- och sjukvårdens kunskapsstyrning. Betänkande av utredningen Sammanhållen kunskapsstyrning lyfter fram RSS roll att samordna och skapa forum för mellankommunal samverkan och behovet av stöd till förutsättningar att arbeta kunskapsbaserat på lokal nivå. Ett nationellt sammanhållet system för kunskapsbaserad vård – ett system, många möjligheter (SOU 2020:36). Under 2022-23 fortsatt implementering av styrmodell med uppdrag och projekt. Vidare arbete utifrån utredningar, varav kan nämnas Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag (SOU 2020:47), Remiss SOU 2018:88 Översyn av insatser enligt LSS, samt God och nära vård - En reform för ett hållbart hälso- och sjukvårdssystem (SOU 2020:19)

4.1.1 Missbruk och beroende

Verksamhetsplanering 2021

Inom området Missbruk och beroende planeras under 2021:

Kunskapens framtagande – Fortsatt stöd till systematisk uppföljning samt analys och användning av resultat. ASI är det primära verktyget för att beskriva aktuell målgrupp och behov samt följa upp effekter av insatser på både individ- och verksamhetsnivå. Fortsatta brukarstyrda brukarrevisioner samt spridning av andra anpassade metoder för stärkt brukarinflytande.

Delaktighet i Jönköping University:s ansökan om medel till forskningsprojekt med inriktning mot bedömning av insatser enligt råd & service.

Kunskapens spridning – Fortsatt samordning av utbildningar och andra aktiviteter utifrån evidensbaserade metoder, nationella riktlinjer och aktuell lagstiftning, samt utifrån kommunernas behov.

Fortsatt omvärldsbevakning och erfarenhetsutbyte i befintliga nätverksforum samt spridning och införande av vård- och insatsprogram (VIP) för skadligt bruk och beroende.

Implementering – Ökat fokus på förberedelser samt stöd till vidmakthållande och användning av befintlig kunskap och kompetens som syftar till bättre implementering av metoder och ökad hållbarhet. Fortsatt metodstöd med inriktning ASI samt utformning av nya aktiviteter som syftar till stöd till vidmakthållande och omsätta kunskap till praktik efter kommunernas aktuella behov.

Utvecklingsarbete tillsammans med område barn och unga som syftar till bättre anpassade arbetssätt och insatser riktade mot målgruppen unga vuxna i missbruk. Inriktning och konkreta aktiviteter beslutas av socialcheferna utifrån chefsnätverkens förslag till prioriteringar och handlingsplaner. Administrering av läns gemensamt ramavtal avseende HVB som gäller till och med 2021. Därefter sker administrering via Kommentus.

VIP bildar grund i framtagandet av en ny länsöverenskommelse mellan kommuner och regionens hälso- och sjukvård. Tillsammans med regionen sker även framtagande av en läns gemensam samverkansrutin kopplad till uppstartad tillnyktringsverksamhet (TNE).

Utvärdering – Systematisk uppföljning bidrar till ökad kvalitet och kostnadseffektivitet genom verksamhetsutveckling och bättre anpassning av insatser och arbetssätt till aktuella behov. Fortsatt läns gemensam sammanställning av ASI-data - uppföljning av ASI-användningen, rapporter som beskriver målgrupp och vårdbehov samt uppföljning av HVB-placeringar.

Budget och finansiering 2021

Budgeten på 1,6 miljoner kronor finansieras genom grundfinansiering via FoUrum social välfärd och hälso- och sjukvård, intäkter från utbildningar och brukarrevisioner samt delfinansiering från den statliga satsningen Överenskommelsen om psykisk hälsa.

Medarbetare 2021

2,5 årsarbetare.

Flerårsplan 2022-2023

Flera områden och aktiviteter inom missbruksområdet under 2021; systematisk uppföljning, kompetens- och kvalitetsutveckling och samverkan med regionen, är långsiktiga utvecklings- eller fokusområden där inriktning och konkreta aktiviteter förändras i takt med utvecklingen.

Även utvecklingsarbetet kopplat till målgruppen unga vuxna beräknas fortgå under flera år. Initialt planeras aktiviteter ske inom socialtjänsten och genom intern samverkan mellan missbruksområdet och området barn och unga. I ett mer långsiktigt perspektiv finns behov av samverkan och gemensam utveckling med flera aktörer, såsom ekonomiskt bistånd, regionens hälso- och sjukvård, skolan och civilsamhället.

4.1.2 Barn och unga

Verksamhetsplanering 2021

FoUrum social välfärd barn och unga kommer under 2021 att arbeta utifrån de tre beslutade övergripande fokusområdena:

1. Ekonomisk effektivitet
2. Kompetensförsörjningen i en utökad arbetsmarknadsregion
3. Smarta/nya arbetssätt och strukturer för att klara välfärdsutmaningen, till exempel genom teknikutveckling/digitalisering

Arbetet kommer till stor del att utgöras av stöd till våra kommuner att arbeta kunskapsbaserat på lokal nivå, inom fyra områdesspecifika fokusområden:

- Rättssäker handläggning och dokumentation
- God psykisk hälsa för barn och unga
- Trygg och säker vård för placerade barn och unga
- Öppenvård av god kvalitet

För 2021 har chefsnätverket inom område barn och unga valt att särskilt fokusera på:

- Stöd och behandling till barn och ungdomar som utsatts för våld och övergrepp
- Barn och unga som begår brott
- Unga och unga vuxna, 13-29 år, i missbruk och beroende

För att en modell för kunskapsstyrning ska leda till att bästa tillgängliga kunskap tillämpas i varje möte med de målgrupper som verksamheten är till för behöver modellen omfatta en infrastruktur för:

Kunskapens framtagande – Under 2021 deltar tre av länets kommuner i forskningsprojektet Förälder på avstånd, ett projekt för att ta fram stöd till föräldrar med barn i familjehem eller på institution. Projektet finansieras av forskningsrådet FORTE. Det kommer även att ske

insamling av resultat för insatser till målgruppen placerade barn genom en enkät för varje barn i samband med avslutning av placering på HVB eller i familjehem.

Erfarenheter och specifika kunskaper om särskilda målgrupper samt kunskaper om insatsers resultat och effekt finns till stor del hos invånare och medarbetare i verksamheterna. Under 2021 sker fortsatt arbete i arbetsgrupper för framtagande av stöd, underlag och riktlinjer för arbetet med barn och unga. Det kommer också att genomföras en särskild behovsinventering av kunskap och behov när det gäller stöd till barn som lever i hedersrelaterat våld och förtryck i vårt län samt en brukarundersökning inom ramen för några av länets öppenvårdsenheter.

Kunskapens spridning – Under 2021 sker fortsatt förvaltning och utveckling av kompetensprogrammet för socialsekreterare inom området barn och unga. Arbetet kopplas till framtagandet av ett nationellt kompetensprogram för området. Utöver kompetensprogrammet kommer bland annat utbildning för arbetsledare, utbildning i SIP och samverkan, utbildning till socialsekreterare i kunskap om våld samt En förälder blir till (utbildning för medarbetare på familjecentraler och BVC) att genomföras.

FoUrum social välfärd barn och unga fortsätter under 2021 att förmedla nationell kunskap, bland annat genom spridning av det stora antal handböcker som nyligen presenterats inom barn och unga området. I anslutning till detta sker spridning av stöd att användas i implementeringsprocessen. Under 2021 sker även särskild spridning av kunskap om hedersrelaterat våld och förtryck.

Implementering– Under 2021 fortsätter arbetet med implementering av överenskommelser i samverkan. Arbetet sker till stor del i länsarbetsgrupper kopplade till Strategigrupp barn och unga. Implementering kommer även att ske av metoder som Efter barnförhöret, HOME, LYLES, Sexit samt SEEK.

Utvärdering– Den kontinuerliga uppföljningen av befintligt kompetensprogram inom barn och unga området fortsätter. Det kommer även att ske kommunvis samt länsgemensam sammanställning och analys av resultat från HVB- och familjehemsenkäten samt sammanställning och analys av avvikelser i samverkan. Vidare planeras för arbete med brukarrevision för att nå öppenvårdsinsatser med god effekt.

Budget och finansiering 2021

För 2021 är budgeten för FoUrum social välfärd barn och unga 6,5 miljoner kronor. Samordning av ungdomsmottagningar och familjecentraler i länet finansieras därutöver genom statliga riktade medel. Barnahus Jönköpings län samt Familjehemsresursen Jönköpings län finansieras av kommunerna genom särskilt avtal.

Medarbetare 2021

Under 2021 kommer cirka 5,0 årsarbetare att arbeta inom området barn och unga. Därutöver kommer 2,0 årsarbetare att finansieras av särskilt riktade statliga medel samt projektmedel. 8,0 årsarbetare finns inom Barnahus Jönköpings län och Familjehemsresursen.

Flerårsplan 2022-2023

2022-2023 kommer att innebära fortsatt arbete inom ramen för de fyra områdesspecifika fokusområdena:

- Rättssäker handläggning och dokumentation
- God psykisk hälsa för barn och unga
- Trygg och säker vård för placerade barn och unga
- Öppenvård av god kvalitet

Arbetet kommer att bygga på ett starkt och aktivt partnerskap med våra ägare (kommunerna) samt ett aktivt arbete för samverkan med andra aktörer. Arbetet kommer även att innebära fortsatt stöd för systematisk uppföljning samt arbete med metodutveckling, kompetensutveckling och brukarmedverkan.

4.1.3 Psykiatri

Verksamhetsplanering 2021

Inom området Psykiatri planeras under 2021:

Kunskapens framtagande – Psykiatriområdets utvecklingsarbeten ska knytas samman med nya eller pågående forskningsprojekt. Arbetet med att ta fram resultat för insatsen boendestöd och biståndsprocessen i kommunerna fortsätter. Arbetet bedrivs tillsammans med myndighetsnätverket. Det utgår från tidigare genomförda workshops, datainsamlingar och litteraturstudier. Tillsammans med Jönköping University genomförs ett forskningsprojekt *Leva livet: boendestöd till personer med SMI*. Projektet drivs med planeringsbidrag från Forte och utgör grunden för en större ansökan för ett mångårigt forskningsprojekt riktat mot boendestöd.

Kunskapens spridning – Arbete inom Återhämtning tillsammans med kompetens inom nationellt vård- och insatsprogram, personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp och nationella riktlinjer.

Peer support ska utforma ett utbud av lärande och kompetenshöjning i samskapande former för invånare i länets kommuner. Nätverket av personer med egen erfarenhet som resurs (peer) kommer att drivas från Kommunal utveckling. Under 2021 kommer arbetet med att förbereda peer-nätverket och förmedlingen av peer-uppdrag för en långsiktigt hållbar drift prioriteras.

Implementering – Förflyttning av resurser från individbaserat till mer gruppinriktat arbete för ett kostnadseffektivare genomförande. Ett exempel är projektet *Recovery College* som genomförs i samverkan med Region Jönköpings län. Co-production/samskapande är grundläggande arbets- och förhållningssätt i teamet. FoU-uppdrag och utbildningar görs tillsammans av personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa och personer med professionell erfarenhet av psykiatri.

Projektet *Peer support* går in i fas 3 med fortsatt implementering och spridning av metoden i länets kommuner och Region Jönköpings län. Under 2020 tas förslag för *Recovery College* fram tillsammans med Region Jönköpings län och implementering påbörjas och pågår även under 2021.

Utvärdering – Framtagande av resultat för utvärdering och utveckling inom boendestöd och biståndsprocessen. Utveckling och uppföljning av hälsofrämjande insatser, suicidprevention, kompetensutveckling, boendestöd, insatser mot arbete och försörjning, samsjuklighet och vårdsmordning fortsätter i enlighet med tidigare planering. Peer följs upp med CEPI forskningsdesign. Uppföljning för IPS och SE enligt programtrohetsskalan. Uppföljning av hälsofrämjande insatser, suicidprevention, kompetensutveckling, boendestöd, insatser mot arbete och försörjning, samsjuklighet och vårdsmordning fortsätter i enlighet med tidigare planering.

Budget och finansiering 2021

Statliga stimulansmedel om cirka 5 miljoner kronor (under förutsättning att beslut tas).

Återredovisning sker årligen till Sveriges kommuner och regioner SKR.

Medarbetare 2021

5,5 årsarbetare budgeteras för området. Några tjänster samfinansieras med andra verksamheter i Region Jönköpings län. Vissa medel förläggs till angränsande områden som omfattas av den statliga satsningen "Överenskommelsen om psykisk hälsa".

Flerårsplan 2022-2023

Aktivt arbete inom samverkansområdet genom Ledningssystem för samverkan. SIP med mera är flerårigt arbete utan satta start- och stoppdatum och pågår således kontinuerligt.

Projekten "Samordnade insatser för suicidprevention och psykisk hälsa" planeras pågå under hela perioden. Recovery College beräknas pågå under hela eller delar av perioden. Om en större forskningsansökan avseende boendestöd beviljas kommer även den att fortgå under hela perioden.

Implementering av vård- och insatsprogram samt personcentrerade samordnade vårdförlopp kommer att fortgå liksom arbetet med förbättrad somatisk hälsa.

4.1.4 Äldreomsorg och kommunal hälso- och sjukvård

Verksamhetsplanering 2021

Inom området Äldreomsorg och kommunal hälso- och sjukvård planeras under 2021:

Kunskapens framtagande – Nätverken vill bygga gemensamma möjligheter till utdatarapporter från verksamhetssystemet Combine. Länsgemensamma förbättringsarbeten utifrån framtagna indikatorer inom patientsäkerhet och området trygg och säker omsorg och vård. Identifierade förbättringsområden via nationella kvalitetsregister och brukarundersökningar.

Framtagande av resultatindikatorer inom äldreomsorg och kommunal hälso- och sjukvård, i relation till utredningen Framtidens socialtjänst och indikatorer för att följa omställningen och teamarbetet i socialtjänst och hälso- och sjukvård, för en nära vård och omsorg. Medverkan i nationell styrgrupp Socialstyrelsens projekt Improving the capacity of municipalities in Sweden to assess the quality of healthcare delivered at home, in nursing homes and special housing. Projektets mål är att identifiera en lämplig metod för att utvärdera kvaliteten på kommunala hälsovårdstjänster i Sverige.

År 2020 var äldreomsorgens resultat och villkor i fokus under pandemin.

Coronakommissionen lägger fram sin nationella delrapport om vård och omsorg om äldre 30 november, slutrapport skall vara klar 31 oktober 2021.

Tillsammans med Region Jönköpings läns ta fram mätresultat i gemensam plan för primärvård. De indikatorerna bör fokusera på att ta fram kunskap om länets förmåga till förebyggande och hälsofrämjande, förplanerad samverkan, proaktivitet och förmåga att i samverkan skapa trygg omsorg och vård när Esther är hemma. En stärkt primärvårdsnivå med tillgänglig konsultation av specialistvård vid behov, gör att vi behöver kunskap om vår förmåga till gemensamma insatser vårdcentral, hemsjukvård och specialistvård.

Under 2021 medverkar området i forskning inom två forskningsprojekt, anhörigstöd samt säkrare läkemedelsbehandling för äldre.

Kunskapens spridning – Uppdragsbeskrivning har antagits gällande inventering av kompetensutveckling och kompetensförnyelse för omställning till en nära vård och omsorg.

Kompetenshöjning behövs inom flera områden, med äldreomsorgslyftet, Esthercoachutbildning, personcentrerat och hälsofrämjande arbetssätt samt att personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp implementeras. Flera av de vårdförlopp som är under framtagande nationellt har hög relevans för området. Äldres psykiska hälsa är ett område där kunskapsstöd och verktyg för personal inom vård och omsorg behöver stärkas. Vårdförlopp Ångest och depression är under framtagande och kommunernas medverkan i den regionala implementeringen är viktig. Vårdförlopp Palliativ vård, Levnadsvanor (generiskt vårdförlopp) samt Rehabilitering (generiskt vårdförlopp). Planering och prioritering utifrån underlag med beskrivna kunskapsbehov och kompetensutvecklingsplaner.

Implementering - Verksamheternas personella och ekonomiska resurser, samt utvecklingen att allt fler lever längre även med kroniska sjukdomar kommer kräva nya resurseffektiva arbetssätt. Konkreta förändringar i arbetssätt som förverkligar en omställning till en god, nära och samordnad omsorg och vård som främjar hälsa och förebyggande insatser – under hela personens liv. Samordning är nödvändig, med regionen och inom FoUrum social välfärd och hälso- och sjukvård, FoUrum Utbildning och FoUrum fritid, samt kultursektor och andra samarbetspartners ex civilsamhället och idéburna organisationer.

Implementering fokuseras inom områdena Riktat stöd som förstärker invånarens resurser att främja hälsa och förebygga ohälsa, personcentrerad omsorg och vård med jämn och hög kvalitet, Samordnad utveckling av mobila och digitala vård- och omsorgsformer och tjänster, Omsätta överenskommelserna som resulterar i systemsyn, samt Sömlös samverkan där vi genom goda relationer leder, utvecklar och skapar värde tillsammans.

Utvärdering - Erbjudande om metodstöd för analys av kommunens resultat i kvalitetsregister (Palliativregistret samt Senior Alert) erbjuds i samverkan med Qulturum i Lärande nätverk. I projektform arbeta med kommuners erfarenheter och kunskap kring införande och förvaltning av IBIC, Individens behov i centrum.

Kommunikation av uppföljning och återkoppling av resultatet av omställningen för en god och nära vård. Dels gemensamt med regionen, och de utvecklingsarbeten som skett inom den kommunala äldreomsorgen och hälso- och sjukvården.

Utvärdering av styrningseffekter av den regionala utskrivningsprocessen som togs fram i samband med LUS (Lag om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård).

Budget och finansiering 2021

Budgeten på 1 951 000 kronor finansieras genom grundfinansiering för FoUrum social välfärd och hälso- och sjukvård samt genom statliga medel via SKR för att främja vårdssamverkan över gränser.

Medarbetare 2021

2,0 årsarbetare.

Flerårsplan 2022-2023

Fram till 2023 ses främst två utvecklingsområden.

Det första området är kunskapsstyrningsmodell. Bästa tillgängliga kunskap ska tillämpas inom förebyggande och hälsofrämjande, trygg och säker vård och omsorg, kognitiv svikt och demens, psykisk hälsa hos äldre samt palliativ vård. Länets demografiska utveckling kommer under perioden öka behovet av geriatrisk kompetens. Uppdraget i flerårsperspektiv är att utveckla strukturer för att säkra kvalitet, och samtidigt leda och driva utveckling i komplexa system. System som är under förändring. Under perioden kommer, förutsatt att lagstiftaren

väljer så, förslagen i Ett nationellt sammanhållet system för kunskapsbaserad vård – ett system, många möjligheter (SOU 2020:36) samt Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag (SOU 2020:47) få laga kraft. Dessa kunskapsstyrningslogiker som beskrivs i utredningarna ska förstärka varandra, så att individen får en sammanhållen och evidensbaserad omsorg och vård.

Det andra området är Nära vård. Nationella utredningens tidshorisont är 2027. En omställning där primärvårdsnivån är bas för hälso- och sjukvård. Stärkta förutsättningar för att med följeforskning följa och analysera den förändringen. Omställningen aktualiserar frågor om vilka kompetenser framtidens socialtjänst och den av kommunerna levererade primärvården behöver, samt strategier för att lösa dessa kompetensbehov.

4.1.5 Arbete och delaktighet

Verksamhetsplanering 2021

Inom området arbete och delaktighet har chefsnätverken för 2021 valt att prioritera:

- Ökad samverkan och effektivare arbetsätt mellan ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsenheter.
- Skapa en ny och länsövergripande kommunal arbetsmarknadsinsats för målgruppen som står allra längst ifrån arbetsmarknaden (projekt Räkna med mig!).
- Utvärdering och forskning.

Kunskapens framtagande – Kunskap tas fram i form av forskning, utvärderingar och analyser. MIX följeforskas genom det praktiktära forskningsprojektet Identiteter, inflytande och inkludering som pågår till oktober 2022. Resultat och effekter av kommunernas gemensamma ESF-projekt Räkna med mig! följs upp och utvärderas på individ-, organisations- och samhällsnivå till och med juni 2022. Stöd till kommunerna att systematisera kunskap om egna resultat görs genom att löpande sammanställa statistik avseende arbetslöshet och ekonomiskt bistånd vilket möjliggör jämförelser och analyser lokalt, regionalt och nationellt.

Kunskapens spridning – Uppdraget metod- och implementeringsstöd i MIX och digitalisering som pågått sedan mars år 2018 fortsätter till och med juni 2022 som en del av Räkna med mig! Samtliga utbildningsinsatser i MIX (intro- och grundutbildning) och AMX anordnas inom ramen för projektet och är kostnadsfria för kommunerna. Gruppen för erfarenhetsutbyte inom ekonomiskt bistånd görs om till ett 1:e nätverk med första träff under hösten. Länsgruppen i MIX träffas sex ggr per år. Nätverket för arbetsledare träffas två ggr per år. Introduktionsutbildningar för arbetsledare (AME) och socialsekreterare (ekonomiskt bistånd) genomförs löpande vid behov.

Metodnätverket för SE och IPS (Supported Employment och Individual Placement and Support) träffas 2 ggr per år. Utbildningar i SE och IPS anordnas löpande vid behov i samverkan med samordningsförbunden. Den länsgemensamma programtrohetsmätningen i SE/IPS återupptas under våren 2021 efter paus som följd av corona våren 2020.

Implementering – Som nästa steg i MIX-arbetet och för att möjliggöra prioriteringen ökad samverkan mellan ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsenheter påbörjas under hösten 2020 implementeringen av AMX (fördjupad kartläggning utifrån MIX för arbetsmarknadsenheter). Ett antal kommuner har tillsammans med KNUT (Kommunalt Nätverk för Utveckling) under 2019 varit med i utvecklingsarbetet av AMX och implementeringen sker i fortsatt nära samarbete med KNUT. Under 2021 kommer Räkna med mig! i samarbete med kommunerna förbereda implementering av en ny och effektiv arbetsmarknadsinsats i länets kommuner efter

projektet är slut. Den regionala vålds-strategin som arbetades fram i chefsnätverk VINR under 2019 införs och arbetet i länet börjar utgå ifrån den.

Utvärdering – Kunskap om det nya nuläget inom det arbetsmarknadspolitiska området kommer att följas och analyseras löpande, detta som ett utav chefsnätverkens viktigaste prioriteringar. Samverkan kring kunskap kommer utöver kommunerna emellan att ske på regional nivå med de för nätverken aktuella representanterna på Regional utveckling och på nationell nivå med SKR, Socialstyrelsen med flera.

Samarbetet med kommunerna i KNUT kommer att fördjupas. Årshjulen för inrapportering till Kolada (KAS – Kommunal Arbetsmarknadsstatistik) och Öppna Jämförelser (ekonomiskt bistånd) fortsätter som tidigare år och följs upp med analysseminarium och rapporter vilka ger underlag för fortsatt verksamhetsutveckling. Kommunerna roll i framtidens arbetsmarknadspolitik (utifrån SOU 2020:41 som är på remiss till november 2020) är ett särskilt viktigt område att följa.

FoU-ledare som har ansvarat för chefsnätverket VINR tillsammans med utvecklingsledare på Länsstyrelsen har finansierats genom regeringens Kvinnofridssatsning som pågår till och med 31 december 2020. Under senare delen av hösten 2020 fattar regeringen beslut om ytterligare medel ska tillföras kvinnofridsområdet. Om detta sker kommer chefsnätverket att kunna fortsätta sitt arbete 2021 och om så sker kommer en komplettering till verksamhetsplan 2021 att tas fram för VINR-området.

Budget och finansiering 2021

Budgeten på 900 000 kronor finansieras genom grundfinansiering för FoUrum social välfärd och hälso- och sjukvård.

Projektmedarbetare för Räkna med mig! finansieras genom projektmedel från Europeiska socialfonden. Totalbudget för projektet är 12 596 395 kronor med en medfinansieringsgrad som är 53 %.

Totalbudgeten för det tre år långa forskningsprojektet Identiteter, inflytande och inkludering är 1 500 000 kronor. Budgeten för 2021 är 500 000 kronor och täcker forskartjänsten om 50 % i projektet.

Medarbetare 2021

Området har 8,0 årsarbetare under 2021 varav 5 utgörs av medarbetare i projektet Räkna med mig!.

Flerårsplan 2022-2023

ESF-projektet Räkna med mig! pågår till och med 2022-06-30. MIX metod- och implementeringsstöd, AMX, utbildningar och utveckling utgör en viktig del av Räkna med mig! Arbetet är därmed säkrat så länge projektet pågår.

Forskningsprojektet Identiteter, inflytande och inkludering - utveckling av en evidensbaserad praktik med lokal kunskapsutveckling till gagn för klienter har finansiering från Forte till och med oktober 2022.

4.1.6 Funktionshinder

Verksamhetsplanering 2021

Inom området Funktionshinder planeras under 2021:

Kunskapens framtagande – Verksamheten styrs via lagar, konventioner och metoder. Framtagande av kunskap om verksamheternas resultat utifrån ett rättighetsperspektiv om alla människors lika värde ska stärkas. Socialstyrelsen och IVO påtalar att det fortfarande är brist på rätt utbildad personal vilket påverkar den länsgemensamma satsningen.

Kunskapens spridning - Planen är att fortsätta länsarbetet med gemensamma kompetenssatsningar, titelarbeta och förändrade arbetssätt till ett mer stödande och pedagogiskt arbetssätt. Länsgemensamma utbildningar genomförs och den framtagna gemensamma kompetensplanen följs och uppdateras kontinuerligt.

Konkret arbete genomförs med Vård- och omsorgscollege som partner för att sätta en hållbar organisation där kontinuerliga kurser/utbildningar för vuxna, utöver ungdomsutbildningarna riktade mot funktionshinderområdet, blir verklighet för att höja kvaliteten och kompetensen.

Det finns behov av att fler unga söker till gymnasieskolornas program, antingen Vård- och omsorgsprogrammet eller Barn- och fritidsprogrammet. Det är ett långsiktigt kvalitetsarbete att öka områdets attraktivitet för att locka fler medarbetare.

Implementering – Införande av informations- och kommunikationsteknik (IKT) för ökad delaktighet. Brukarna involveras i förbättringsprocesser i den verksamhet de är beroende av genom Delaktighetsmodellen. Förebyggande insatser för jämlik hälsa och hälsosammare liv är ytterligare fokusområde. Syftet är att arbeta smartare och effektivare och med en långsiktig hållbarhet.

Utvärdering – Uppföljning av länsgemensamma utbildningar avseende kostnadseffektivitet och bidrag till ökad jämlikhet. Länets AKK-utbildningar utvärderas. Kostnadseffektiviteten handlar inte bara om samordning av utbildningar, utan även om ändrade arbetssätt och pedagogiska metoder. Genom kunskap och ökad kompetens hos personalen kan det leda till att länets kommuner står bättre rustade att möta personer med olika behov. Det finns en förbättringspotential för många att kunna möta personer med utmanande beteenden, vilket skulle kunna minska kostnaderna vid externa placeringar.

Budget och finansiering 2021

Budgeten på 0,9 miljoner kronor finansieras genom grundfinansiering via FoUrum social välfärd och hälso- och sjukvård. Finansieringen omfattar även myndighetsnätverket som har ett bredare perspektiv och riktar sig även mot psykiatriområdet och i viss mån även äldreområdet.

Medarbetare 2021

1,0 årsarbetare som också ansvarar för myndighetsnätverket.

Flerårsplan 2022-2023

Funktionshinderområdets utvecklingsåtgärder styrs via de kunskapsluckor som identifieras nationellt och regionalt och nytta skapas att arbeta med tillsammans. Kompetensförsörjning och rekrytering är områden som kräver långsiktighet flerårig samordning.

4.1.7 eHälsa

Verksamhetsplanering 2021

Inom området e-Hälsa planeras under 2021:

Kunskapens framtagande – Nulägesanalys och omvärldsspaning kommer att ske för att följa och dra erfarenheter av andra kommuners utvecklingsarbete gällande processkartläggning för bistånd, digitalisering av ekonomiskt bistånd och annat administrativt stöd. Samla in och sammanställa medborgares erfarenhet av välfärdsteknik. Fokusområden tas fram för gemensamt engagemang kring automation och robotisering. Sammanställa positiva erfarenheter och lärdomar från 2020 års intensifiering av den digitala mötestekniken.

SKR:s självskattningsverktyg "LIKA - för socialtjänsten" där FoU-ledare sammanställt kommunernas nuläge, för framtagande av fokusområden inom eHälsa att gemensamt arbeta vidare med.

Kunskapens spridning - Medborgarnas kunskap och delaktighet är viktig och nätverket kommer att fokusera på information och kommunikation för att synliggöra och koppla medborgarens erfarenhet och ambition till välfärdsteknikens utveckling. Här är syftet att uppnå kompetenshöjning.

Metodstödjande aktiviteter inom eHälsa som länets kommuner vill hantera gemensamt. Samverkan kommer ske främst mellan kommunerna men också med Region Jönköpings län och aktuella externa aktörer.

Implementering – Ökat fokus på samverkan med Digitaliseringsrådet ska ske för att skapa en helhet i och mellan länets kommuner. Samverkansdirektiv har upprättats. Öka antalet uppdrag i samverkan. Nätverket blir operativa inom trygghetsskapande teknik och bygger en kunskapsbank för utvalda områden, som till exempel inom gemensam larmmottagning, blir producent i NPÖ nationell patientöversikt. Ett prioriterat område är säker digital teknik, ett annat är hemmonitorering i samverkan med regionen eller hantering av IoT (Internet of Things) med helhetsperspektiv för länets kommuner. Dessa och andra åtgärder syftar till att skapa en verksamhet som kommer till reell nytta för användarna och bidrar till kostnadseffektivitet och kvalitetshöjning.

Stort fokus kommer även under 2021 att ligga på införandet av gemensamma verksamhetssystemet Combine och dess fortsatta utveckling.

Utvärdering - Syftet är att åstadkomma en ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet för länets kommuner samt att öka kompetensen. Utvärdera nivån av informationssäkerhet genom att använda KLASSA klassificering av IT-system.

Budget och finansiering 2021

Grundfinansiering via FoUrum social välfärd och hälso- och sjukvård, 850 000 kronor.

Medarbetare 2021

1 årsarbetare inom området under 2021.

Flerårsplan 2022-2023

Verksamheterna i kommunerna styr vilka uppdrag chefsnätverk för eHälsa prioriterar 2022 – 2023. Målet är att åstadkomma kostnadseffektivitet samt skapa kvalitets- och kompetenshöjning för kommunernas socialtjänst och hälso- och sjukvårdsverksamheter.

Formaliserat samarbete med Region Jönköpings län liksom implementering av de nationella satsningar som sker. Trygghetsskapande teknik, säker digital teknik samt utveckling av IoT (Internet of Things) finns fortsatt på dagordningen. Förutsättningarna för hemmonitorering i samverkan med regionen ska klargöras.

Områden som automation och robotisering kommer att bevakas med syfte att skapa nyttoeffekt för användaren. Fullt fokus på verksamhetssystemet Combine för att skapa nytta för kommunerna.

4.1.8 Verksamhetsförlagd utbildning (VFU)

Verksamhetsplanering 2021

Inom området Verksamhetsförlagd utbildning planeras under 2021:

Framtagande – Fortsatt arbete med framtagande av nytt samverkansavtal med Hälsohögskolan för att stödja utvecklingen av VFU och därmed arbeta för ett länsgemensamt kostnadseffektivt avtal.

Spridning - Samarbetet med Region Jönköpings län i VFU frågor ska fortgå och utvecklas. Hälsohögskolan, Region Jönköpings län och kommunerna är eniga om behovet av ett utvecklande samarbete. Samverkan mellan parterna leder till kompetenshöjning.

Implementering - Under 2021 kommer mycket arbete läggas på att gemensamt med Hälsohögskolan, Jönköping University och Region Jönköpings län slutföra införandet av det IT-stöd som ska användas vid placeringar av studenter i kommuner och Region Jönköpings län.

Utvärdering – Uppföljning av resultaten i den utvärderingsenkät som studenter och handledare fyller i efter VFU. Arbete med att implementera det utvärderingsverktyg som tagits fram fortsätter och arbete sker kontinuerligt med kvalitetshöjning som utgår från framtaget årshjul.

Budget och finansiering 2021

VFU-arbetet finansieras av den ersättning som erhålls för att ta emot studenter. Ersättning för ett år är cirka 1,5 miljoner kronor, beroende på antal studenter som placeras i länets kommuner. Efter att kostnaderna för samordnare och administration finansierats fördelas resterande del av ersättningen till respektive kommun.

Medarbetare 2021

Området omfattar 1,35 årsarbetare.

Flerårsplan 2022-2023

VFU-parken ska vara implementerad inom alla utbildningsprogrammen. Genom VFU-parken ska faktureringsunderlag kunna hämtas samt all statistik rörande VFU-placeringar, vilket blir underlag för fortsatt utvecklingsarbete.

Det påbörjade arbetet med att se över möjligheter till validering i handledarutbildningen ska fortsätta och leda till en gemensam strategi. Detta ska underlätta för kommunerna att höja handledarnas kompetens.

Framtagen utvärderingsmodell ska ligga till grund för pågående utvecklingsarbete.

4.1.9 Vård- och omsorgscollege

Verksamhetsplanering 2021

På grund av 2020 års coronapandemi har planerade aktiviteter inte kunnat genomföras fullt ut. Under 2021 ska arbetet med dessa fokusområden fortsätta.

Inom området Vård- och omsorgscollege planeras under 2021:

Framtagande – Genom att ingå i Vård- och omsorgscollege får samtliga kommuner tillgång till de kvalitetssäkrade nationella riktlinjerna. Det innebär att hela länet har möjlighet till samma och likvärdig kompetensutveckling och kan samverka på ett kostnadseffektivt sätt.

Spridning - Länet kommer behöva mer utbildad personal inom vård och omsorgsyrkena. Regional styrgrupp har beslutat att de viktigaste fokusområdena för 2020 är marknadsföring, handledarutbildning och validering. Vård- och omsorgscollege i Jönköpings län är en viktig samverkanslänk i arbetet med den statliga satsningen av äldreomsorgslyftet.

Implementering – Vid styrgruppsmötet nov 2020 beslutar regional styrgrupp om fler fokusområden för 2021. Marknadsföring av yrket är viktigt både för utbildare och arbetsgivare. Arbetsgivare och utbildare ska föra en dialog om hur utbildningen ska formas för att tillgodose de behov som finns nu och i framtiden. Det finns behov av digitalisering av utbildningsformer. Det finns också behov av kunskap i välfärdsteknologi samt eftergymnasiala utbildningar.

Utvärdering - Fokusområdena marknadsföring, handledarutbildning och validering utvärderas inför flerårsplanen. Resultatutvärdering av indikatorerna antalet sökande till utbildning inom vård och omsorg, kvalitet i handledarutbildning och genomförd validering.

Budget och finansiering 2021

Vård- och omsorgscollege finansieras av länets kommuner med kostnader fördelade enligt nyckeltal och en fast summa för Region Jönköpings län på 300 000 kronor. Budgeten är på totalt 1,1 miljoner kronor.

Medarbetare 2021

För att administrera Vård- och omsorgscollege finns 1 årsarbetare.

Flerårsplan 2022-2023

Samverkan mellan utbildare och arbetsgivare ska bland annat leda till:

- Ökad attraktionskraft för vård- och omsorgsyrken
- Tillgång till personal att rekrytera
- Kompetenshöjning för medarbetare
- Digitalisering
- Tydliga karriärvägar för att behålla befintlig personal
- Förbereda omcertifiering av Vård- och omsorgscollege Jönköpings län under år 2023

4.1.10 Myndighetsnätverket

Verksamhetsplanering 2021

Inom området Myndighetsnätverket planeras under 2021:

Kunskapens framtagande - Samverkan sker med regionen för att ta fram nuläge och säkra utveckling för nära, trygg, säker och jämlik vård för hela funktionshinderområdet.

Nätverket följer det tvärsaktoriella pilotprojektet i Habo kommun inom neuropsykiatriområdet. Projektet rör intern samverkan mellan skola, fritid och socialtjänstens alla berörda delar i Habo.

Kunskapens spridning - Gemensamma utbildningsinsatser kommer anordnas utifrån kompetensplan. En stor del för myndighetsnätverket är också att få tillgång till aktuell information om lagändringar och andra föreskrifter samt erfarenhetsutbyte utifrån tolkningar av lagen.

Implementering - Myndighetsnätverket kommer att fortsätta arbetet med kvalitetsförbättringar och kompetens. Alla länets kommuner kommer att ha infört arbetssättet Individens behov i centrum, IBIC och det nya verksamhetssystemet Combine. Gemensamt arbete kommer att ske för att följa och upptäcka svårigheter och hinder som nätverket tillsammans kan enas om att förbättra. Införande av förändrat arbetssätt där insatsen ökar i kvalitet genom en förbättrad samverkan mellan myndighet och verkställighet.

Utvärdering - Utvärdering av IBIC, om utredningsmetoden stärker den enskildes inflytande. Uppföljning för att belysa jämlik biståndsbedömning, insatsens innehåll och resultat. Följa upp användandet av handläggarstöd. Uppföljningar kommer ske av användandet av alternativ kompletterande kommunikation (AKK) bland handläggarna. Nätverket samverkar med chefsnätverk psykiatri i ett förbättringsarbete gällande boendestöd i socialpsykiatri. Målsättningen är att definiera boendestödets innehåll länsgemensamt, och en implementering av boendestödets innehåll i varje kommun.

Budget och finansiering 2021

Finansieringen av myndighetsnätverket sker genom finansieringen av funktionshinderområdet.

Medarbetare 2021

1 årsarbetare som också ansvarar för funktionshinderområdet.

Flerårsplan 2022-2023

Förbättrings- och kvalitetsarbetet inom identifierade områden som det finns nytta av att gemensamt samverka kring kommer att fortsätta. Att bevaka och sprida nationell information om lagändringar fortsätter liksom erfarenhetsutbytet, bland annat i komplexa juridiska dilemman.